

علی در آینه کلام علی

فهرست مطالب

۸	چکیده
۱۰	مقدمه
۱۲	کلیات
۱۲	تعریف و تبیین موضوع
۱۲	ضرورت و اهداف تحقیق
۱۳	پیشینه موضوع
۱۳	سوالات فرعی و اصلی
۱۴	روش تحقیق
۱۴	متغیر مستقل و متغیر وابسته
۱۴	متغیرهای عملیاتی
۱۶	فصل اول:
۱۶	امتیازات ویژه و فضائل خاص حضرت علی (ع)
۱۷	یگانه مولود کعبه
۱۹	پرورش یافته دامن وحی
۲۴	اولین مسلمان و اولین نمازگزار علی (ع)
۲۵	او برتر از انبیاء
۳۱	برادر محمد (ص)
۳۳	جان احمد (ص)
۳۵	نور در نور
۵۳	آرزومند شهادت
۵۵	هفتاد فضیلت غیر قابل انکار
۷۷	قسم النار و الجنة
۷۸	نتیجه:
۷۹	فصل دوم:

۷۹	شخصیت اخلاقی، عبادی و علمی علی (ع)
۸۰	آرمان خواهی علی (ع)
۸۳	هوشیاری و حضور در زمان
۸۶	شجاعت و قدرت الهی علی (ع)
۸۹	در سوگ پیامبر (ص)
۹۰	در فراق فاطمه (س)
۹۱	پیشواز در یاری بعثت
۹۴	برترین نمونه انسان کامل
۹۶	مرتبه ایمان و تقین علی (ع)
۹۶	شهود مبداء
۹۷	شهود معاد
۹۷	شهود نبوت
۹۸	شهود امامت
۹۸	شهود عدل
۹۹	صاحب حق یقین
۱۰۳	علی (ع) مظهر اسمای حسناى الهی
۱۰۳	مظهر حلم خدا
۱۰۶	مظهر رحمت الهی
۱۰۷	دریای بیکران علم
۱۱۰	علم پیشگویی و مردم شناسی او
۱۱۴	در دنیای فصاحت و بلاغت
۱۱۴	مفسر آیات و مبین احکام الهی
۱۲۰	تحمل علوم ائمه
۱۲۱	علم موروثی
۱۲۲	صاحب علم لدنی
۱۲۳	صاحب علم کتاب و مصداق اهل الذکر
۱۲۶	عرفان علی (ع)
۱۳۲	نمونه‌ای دیگر از عرفان
۱۳۳	زهد و ساده زیستی
۱۳۴	تقوای علی (ع)
۱۳۸	نتیجه

۱۳۹	فصل سوم:
۱۳۹	زندگی سیاسی و اجتماعی علی (ع)
۱۴۰	زندگی سیاسی و اجتماعی علی (ع)
۱۴۴	جهاد علی (ع)
۱۴۷	مأموریت ویژه
۱۴۹	محنت عظمی
۱۵۰	غصب خلافت
۱۵۴	صابر و امیدوار به افقهای دور
۱۵۷	اسطوره صبر
۱۶۱	علی (ع) در ریاض با ناکشین - قاسطین - مارقین
۱۶۸	پیدایش خویش
۱۷۴	در محراب شهادت
۱۷۵	ثواب زیارت امیرالمؤمنین (ع)
۱۷۵	مظلومیت علی (ع)
۱۷۷	نتیجه:
۱۷۸	نتیجه کلی:
۱۷۹	مقصود علی عشق
۱۸۰	علی (ع) در آینه کلام علی (ع)
۱۹۳	منابع و ماخذ

چکیده

در جامعه‌ی امروز شناخت الگوی عملی از معصومین و ارائه آن در قالب جدید به جامعه و جوانان امروز امری ضروری است، از این رو در میان امامان و شخصیت‌های برجسته اسلام به عنوان الگوی عملی، علی(ع) از بسیاری جهات دارای ویژگی‌های خاصی است که می‌توان برای همه از هر حیث به عنوان یک الگوی عملی و قابل لمس قرار گیرد. که هر چه قدر به آن بپردازیم باز هم نمی‌توانیم حق مطلب را ادا کنیم.

برای رسیدن به این مقصد، غور و تفحص در کلام خود آن حضرت در معرفی شخصیت ایشان در نهج البلاغه و در احادیث و روایات می‌تواند شیوه‌ی نوینی باشد به دور از افراط و تفریط که ابعاد شخصیتی آن حضرت را به عنوان یک الگوی برتر به جامعه و جهان اسلام و جوانان امروز معرفی، تا برای همانند سازی مورد استفاده قرار گیرد.

روش تحقیق این پایان‌نامه، توصیفی-تاریخی است و روش جمع‌آوری مطالب آن به شیوه‌ی کتابخانه‌ای بوده است که در سه فصل ارائه گردید. این سه فصل علی(ع) دارای شخصیتی ممتاز و خصوصیت‌های منحصر به فردی است که بعضی از این خصوصیت‌ها، الطاف خاصی پروردگارش است که او را بدان گرمی داشته، مانند (تولد او در کعبه) و بعضی از این خصوصیات تلاش و کوشش آن حضرت است در به دست آوردن آن مقامات و امتیازات، که این گونه به نظر می‌رسد که الطاف خاصی پروردگار نیز به علت همان تلاش‌ها، بر ایشان نازل گردیده است.

او فردی است با ایمان، و مرتبه‌ی ایمان او به مبدأ و معاد و... ایمان شهودی است نه از مقوله‌ی باور به غیب. آن حضرت به مرتبه‌ی حق الیقین رسیده است که با برداشته شدن پرده‌ها، ذره‌ای به

ایمانش افزوده نمی‌شود. عدالت او نیز از همان مقوله است که به شهود عدل الهی رسیده و دارای مقام عصمت است که در واقع علی(ع) خود عدل است و عدل با او معنا می‌شود.

او مظهر اسماء حسناى الهی است. و جلوه‌هایی از قدرت، رحمت، حلم و علم الهی را در او می‌بینیم او مجموعه‌ای از اضداد است. در عین قدرت و شجاعت متواضع و مهربان، نسبت به دوستان خدا دستگیر و گشاده‌رو و خشن و قهار در مقابل دشمن، بنیه‌ی علمی او همان قدر بالاست که بنیه‌ی جسمی‌اش، بی‌فراوانی: سیل علم و فضیلت از کوهسار من جاری است. به گونه‌ای در مورد مخلوقات خدا، (حیوانات، فرشتگان، انسان) از جهت نوع آفرینش و خلقت فیزیکی و... و راه‌های آسمانی سخن می‌گوید که شگفتی هر عالم و دانشمندی را بر می‌انگیزد.

حضور در جامعه و قرار در فکر او در حکومت و سیاست عین صداقت و دیانتش می‌باشد. شجاعت در بیان حقایق و صراحت لهجه‌ی او همان قدر لرزه بر اندام منافقان و دشمنان می‌انداخت که در صحنه‌ی نبرد شمشیرش، او فردی است تأثیرگذار در جامعه و نسبت به امور مختلف سیاسی- اجتماعی متفعل، نه بی‌تفاوت، علی(ع) یک مصاحبت ایش و آرمان خواه برای جامعه‌ی اسلامی است. و بالاترین آرمانهایش امنیت، هدایت، وحدت و یکپارچگی امت اسلامی است. هدایت و قرار دادن امت در طریق مستقیم برای حضرتش از چنان اهمیتی برخوردار بود که جان خویش را بر سر آن گذاشت.

مقدمه

«الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا»

«امروز دینتان را کامل و نعمتم را بر شما تمام کردم و راضی شدم که اسلام دینی باشد برای شما»
این آیه به اتفاق علمای شیعه و سنی در رابطه با روز غدیر و انتصاب علی(ع) به عنوان رهبر جامعه اسلامی است. که با کمی دقت در آیه اهمیت علی(ع) و شناخت و پیروی از او محرز می‌گردد. در واقع اسلام بهاء علی(ع) مساوی است با دین ناقص و عدم رضایت حضرت حق و محروم شدن از نعمت تمام که منتی است بر امت اسلام.

حال که ولایت او منتی است تمام، که هر نعمتی مستلزم شکری در خور است، و شکری بالاتر از شناخت خود نعمت نیست هر گاه که خداوند عبادت خویش را همراه با شناخت واقعی خود می‌خواهد و در این جا خداوند متعال، حراهای شناخت علی(ع) است و به دنبال این شناخت رهرو بودن از او را از ما می‌خواهد.

همچنین در جامعه‌ی امروز شناخت الگوی عملی از امامان به ارائه‌ی آن در قالب جدید به جامعه و جوانان امروز امری ضروری است، از این رو در میان امامان بهاء و شخصیت‌های برجسته اسلام به عنوان الگوی عملی، علی(ع) از بسیاری جهات دارای ویژگی خاصی است که هر چه قدر به آن بپردازیم، باز هم نتوانستیم حق مطلب را ادا کنیم. در پی این شناخت غرر و تفحص از کلام مولا علی(ع) در معرفی ایشان از کلامش در نهج البلاغه و احادیث وارده از خود سابق می‌تواند شیوه‌ی نوینی باشد که به دور از افراط و تفریط ابعاد شخصیتی علی(ع) را به عنوان الگوی برتر به جامعه و جهان اسلام و جوانان، برای همانند سازی مورد استفاده قرار گیرد. از این رو این تحقیق را با عنوان علی(ع) در آینده‌ی کلام علی(ع) انتخاب کردم که به صورت توصیفی، تاریخی است و روش جمع آوری مطالب آن به صورت کتابخانه‌ای بوده است. که در سه فصل ارائه شده:

فصل اول: امتیازات ویژه و فضائل خاص علی(ع).

در این فصل ویژگی و فضائل علی(ع) از جهت تولد در کعبه پرورش یافتن در دامن وحی و رابطه و حمایت از پیامبر از ابتدا تا رحلت در احادیث وارده و جایگاه و فضایل علی(ع) مورد بررسی قرار گرفته است که مجموعه‌ی این احادیث و روایات برتری علی(ع) را از همان ابتدای خلقت و همراهی با پیامبر در جهت گسترش و نشر دین اسلام به اثبات می‌رساند.

فصل دوم: شخصیت اخلاقی، عبادی و علمی علی(ع)

در این فصل ویژگی‌های فردی علی(ع) از جمله مرتبه‌ی ایمان و یقین، زهد و ساده زیستی، عرفان، شجاعت، علم، شخصیت علمی او، تحمل یا به عبارتی ظرفیت علمی آن حضرت، حالات علی(ع) در سوگ پیامبر و فراق فاطمه (سلام الله علیها) که دو پایه و اساسی زندگی‌اش بودند که بررسی و پرداختن به این مباحث نه تنها به شخصیت بی‌نظیر اوست. که شخصیت آن حضرت از جذابیت و در عین حال جذبه‌ی خاص برخوردار است که برای الگو گرفتن این ویژگی یکی از فاکتورهای بسیار مهم می‌باشد که علی(ع) فوق ساده است.

فصل سوم: زندگی سیاسی و اجتماعی علی(ع)

این فصل موقعیتهای حساس زندگی حضرت، ایام می‌دارد. در مسئله‌ی انذار عشیره، ليله المبيت، هجرت پیامبر، نقش و عملکرد علی(ع) در جنگها من - مله: خندق، احد، خیبر، علی(ع) در فتح مکه، در رحلت پیامبر و ماجرای غصب خلافت و سکونت نشینی او، همچنین دوران خلافت و در نهایت مظلومیت و شهادت در محراب می‌باشد. که تمامی آنرا به زندگی سیاسی و اجتماعی اوست که باز تأییدی بر اسوه بودن و شایستگی علی(ع) به عنوان امام المسلمین می‌باشد. که الگویی عملی است برای هر قشر از رهبر تا فرد عادی و پیر و جوان و خرد و کاین.